

Gäller för: Verksamhet Thorax och kardiologi
Innehållsansvar: Alice David, (lauda3), Överläkare
Granskad av: Amar Taha, (ammta1), Överläkare
Godkänd av: Kristofer Skoglund, (krisk3), Verksamhetschef

Giltig från: 2025-12-10

Giltig till: 2027-02-21

Device: Pacemakerinläggning, dosbyte

Revideringar i denna version

Versionsnummer 17.

Syfte

Rutinen syftar till att ge en enhetlig vård samt dokumentation baserad på kunskap, erfarenhet och forskningsresultat. Att systematisera och effektivisera omvårdnadsarbetet och säkerställa patientens vård och omhändertagande på ett optimalt sätt, samt att minska risken att fel och brister uppstår samt att underlätta introduktionen av nya medarbetare.

Arbetsbeskrivning

INDIKATION

AV-block, sjuk sinusknuta, förmaksflimmer, kardiomyopati och inför hisablation.

FÖRBEREDELSE

- Kontrollera att operationsanmälan finns i Melior, läs och följ ev ordinationer.
- Inskrivning av sjuksköterska och läkare. Polikliniska patienter skrivs in 1-2 veckor före ingrepp dock ej vid dosbyte (viktigt att läkemedel blir ordinerade).
- Försäkra dig om att patienten fått pacemakerbroschyr (information finns även att hämta på www.1177.se) och känner sig välinformerad.
- Id-band
- Bltr, puls, temp, längd och vikt.
- Hb, TPK, Na, K, krea, CRP, PK och blodgruppering. På inneliggande patienter prover max 3 dagar gamla, polikliniska patienter max 7 dagar.
- EKG
- Telemetri enligt ordination.

- Dusch enligt vårdhygiens rutin [Vårdhygien - Preoperativ helkroppsdessinfektion och helkroppstvätt.pdf](#).
Dubbeldusch med Descutan x 2 dagen innan operation.
- Renbädda säng
- Pricka av checklista pacemaker nyinläggning/dosbyte.
- Rutinmässigt ingen svält. Ingrepp i narkos samt vissa speciella fall svält från 24:00 (se operationsanmälan i Melior) finns inget angivet får patienten äta och dricka som vanligt. V. g se [Svältrutiner inför undersökningar och behandlingar som görs på intervention](#)
- Ev. ekokardiografi eller annan specifikundersökning enligt ordination.
- Var observant på om patienten behandlas med trombocythämmande läkemedel/antikoagulantia. Vg se rutin [Antikoagulantibehandling i samband med ingrepp på intervention](#)
- PVK vänster arm för ev venogram.
- Separat PVK vid Isuprelinfusion.
- Inkommer patienten för att uppgradera sin pacemaker med ytterligare elektrod/elektroder **ska PVK sättas bilateralt.**

Operationsdagen

- Kontrollera och spola PVK
- Kontrollera att patienten har Id-band.
- Inget nagellack/smycken.
- Håravkortning enligt schema vg se bilaga 2
- Dubbeldusch med Descutan x 1 enligt vårdhygiens rutin, [Vårdhygien - Preoperativ helkroppsdessinfektion och helkroppstvätt.pdf](#)
- Patient klädd i skjorta, kalsonger/trosor och strumpor.
- Renbädda säng.
- Blodsocker på diabetiker.
- Vid behandling med Warfarin tas nytt PK på operationsdagens morgon.
- Morgonmedicin enl. ordination. Trombocythämmande medel behöver ej sättas ut preop. Lågmolekylärt heparin ges ENDAST i undantagsfall på op.dagen. V.g se rutin [Antikoagulantibehandling i samband med ingrepp på intervention](#)
- Kort 3-vägskran på PVK:n, vätskeinfusion v.g se rutin [Svältrutiner inför undersökningar och behandlingar som görs på intervention](#)
- Premedicinering och antibiotikaproyfax enligt ordination. Inskrivande läkare sätter in antibiotikabehandling, v.g se Rutin [Antibiotikaproyfax och premedicinering vid utredning och behandling på intervention](#)
- Kontrollera att provsvar, blodgruppering, och ev. svar på andra undersökningar tex ekokardiografi finns i Melior.

SPECIELL OMVÅRDNAD

- Läs operationsberättelsen i Melior samt i pappersform och följ ordinationer enl. operationsberättelse/narkoskurva/Orbit bl.a. blodtryckskontroller, puls, temp, saturation, diures, provtagningar, röntgen och antikoagulantia.
- Kontrollera operationssåret. Förband byts endast i undantagsfall om det behöver göras ska det ske under sterila förhållanden och journalföras.
- Eventuellt antibiotikaproylax postoperativt enligt ordination v.g.se Rutin [Antibiotikaproylax och premedicinering vid utredning och behandling på intervention](#)
- Arytmiövervakning på alla nyinläggningar (gäller även under transport från lab, dock ej vid enbart dosbyte) övriga enligt ordination.
- Fri mobilisering i den mån patienten orkar. Armen på den opererade sidan kan användas som vanligt, dock ska man undvika tungt arbete och extrema armrörelser den första veckan.
- Kontrollmätning och programmering av pacemaker ska göras före hemgång tidigast 2 timmar efter avslutad operation, patienten ska helst ha varit uppe och rört sig innan. Pacemakersjuksköterskan har telenr: 29463.
- Hemgång tidigast 4 timmar efter avslutad operation- nyinläggningar. Dosbyten kan gå hem efter två timmar. Finns annat ordinerat i Melior är det det som gäller.
- EKG innan hemgång
- Pk vid Warfarinbehandling tas dagen efter operation (gäller de patienter som ligger kvar över natten övriga Warfarinbehandlade patienter görs individuell bedömning av operatör om PK behöver tas innan hemgång).

KOMPLIKATIONER

Hematom, pneumothorax, infektion, elektrodperforation, tamponad, dislokation, exitblock, bristande sensing.

LOKAL

- Intervention I24 tele 22224.

Ansvar

Medicinskt ansvarig sektionschef på enheten är tillsammans med vårdenhetschefen på enheten ansvarig för att rutinen är känd och följs.

Den sjuksköterska eller läkare som utför arbetsuppgiften är själva ansvariga för att utföra arbetsuppgifterna enligt följande rutin.

Verksamhetschefen är ytterst ansvarig för att de rutiner och riktlinjer som

verksamheten kräver finns tillgängliga och att verksamheten arbetar enligt SOSFS 2011:9.

Uppföljning, utvärdering och revision

Avvikelse från rutinen ska dokumenteras i patientjournalen och inträffade negativa händelser ska rapporteras avvikelsesystemet Med Control Pro där aktuell linjechef ansvarar för utredning, åtgärd och uppföljning. Utvärdering och revidering av rutindokumentet ska ske senast två år efter godkännande. Ansvar för revidering har avdelning 13/26:s rutinansvariga sjuksköterska tillsammans med vårdenhetschefen.

Relaterad information

WWW.1177.se

Vg se länkar till respektive rutin i dokumentet

Dokumentation

Styrande dokument arkiveras i Sharepoint.

Granskare/arbetsgrupp

Amar Taha, överläkare VO Kardiologi, Sahlgrenska
Universitetssjukhuset.

Bilaga 1**Telefonnummer avd-ssk:**

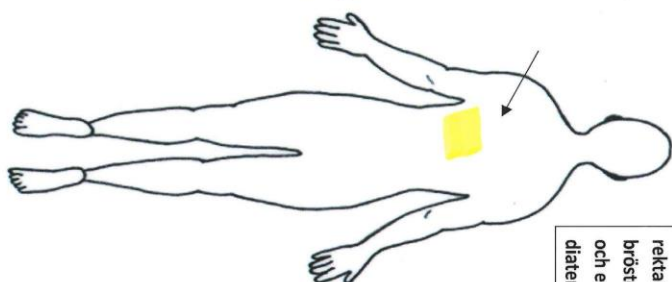
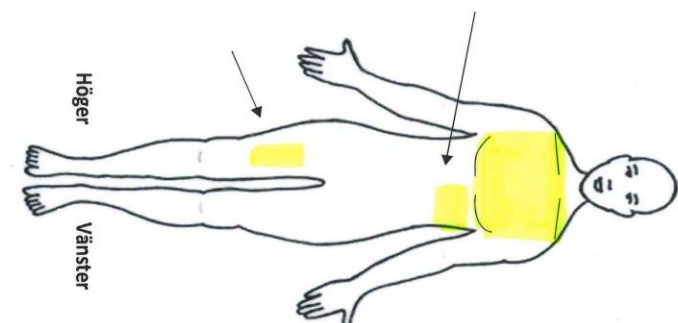
Nyinjläggning/dosbyte pacemaker	Datum	Signatur
Namn och pat Id:		
Operationsdatum:		
Ankomst avdelning:		
Kontrollera att operationsanmälan finns i Melior, läs och följ ev. ordinationer		
Inskrivning enligt avdelningsrutiner		
Namn/telenr. till närstående finns i Melior		
Id-kontroll/Id-band		
Sekretess Nej Ja Förbehåll namn: _____		
Överkänslighet Nej Ja mot vad: _____		
Blodtryck, puls, EKG, längd och vikt, temp.		
PVK vänster arm ☐		
Vid uppgradering med elektrod/elektroder PVK:er bilateralt ☐ ☐		
Vid Isuprelinfusion separat PVK ☐		
Prover finns/tagna		
OBS! om patienten behandlas med trombocythämmande läkemedel/antikoagulantia (se Rutin Antikoagulantibehandling i samband med ingrepp på intervention) Tag vid behov kontakt med operatör.		
Blodgruppering		
Ev. Ekokardiografi		
Arytmiövervakning enligt ordination		
Kontrollera op-anmälan i Melior om patienten ska svälta från 24:00 alternativt får äta Svält från 24:00 ja ☐ nej ☐		
Inget nagellack/smycken		
Patienten känner sig välinformerad, fått PM-broschyr		
Renbäddning och dusch enligt rutin Vårdhygien - Preoperativ helkroppsdessinfektion och helkroppstvätt.pdf ☐ datum ☐ datum		
Undersökningsdagen:		
Håravkortning enligt schema bilaga 2		
Renbäddning och dusch enligt rutin Vårdhygien - Preoperativ helkroppsdessinfektion och helkroppstvätt.pdf ☐ datum		
Spola PVK		

Vid behandling med Warfarin PK op-dagens morgon		
Infusion enligt rutin, Svältrutiner inför undersökningar och behandlingar som görs på intervention		
Skjorta, strumpor och kalsonger/trosor på		
Morgonmediciner enligt ordination		
Premedicinering enligt ordination Antibiotikaproylax och premedicinering vid utredning och behandling på intervention		
Antibiotikaproylax enligt ordination Antibiotikaproylax och premedicinering vid utredning och behandling på intervention		
Tandprotes kvar, protesmugg med till lab/op.		
B-glukos på diabetiker		
Blåsa tömd kl:		
Journal med till intervention, prov- och undersökningssvar finns i Melior		
Efter behandlingen: Följ ordinationer på narkoskurva/Orbit/operationsberättelse både i Melior och i pappersform (blodtryckskontroller, puls, temp, saturation, mediciner, arytmiovervakning på alla nyinläggningar i övrigt enligt ordination, provtagning, sänkläge, röntgen, diures, etc.)		
Eventuellt antibiotikaproylax postoperativt enligt ordination Antibiotikaproylax och premedicinering vid utredning och behandling på intervention		
Kontroll av operationssår		
Dagen efter/innan hemgång		
Pacemakerkontroll tidigast 2 timmar efter avslutad operation.		
Inspektion av operationssår		
EKG		
PK vid Warfarinbehandling dagen efter operation (inneliggande patienter). Dagvårdspatienter görs individuell bedömning av operatör om PK behöver tas innan hemgång).		
Dra PVK		
Kontrollera att patienten fått ev. recept, instruktioner, informationsblad fr pacemakermottagningen, sjukintyg, besked om återbesök.		
Hemgång tidigast 4 timmar efter avslutad operation- nyinläggningar. Dosbyten kan gå hem efter 2 timmar. Om inget annat finns ordinerat i Melior.		

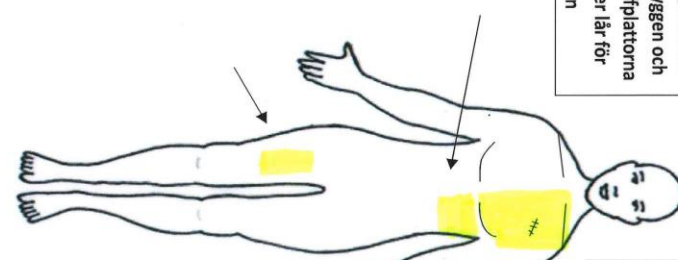
Bilaga 2

Häravkortning inför pacemaker

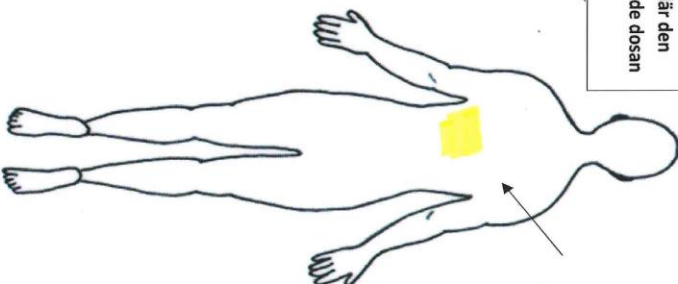
Nyinfällning av pacemaker eller
uppgradering av pacemaker

OBS! Om hårig, raka en
rektangel på ryggen och
bröstit för defibrillatorerna
och en på höger lår för
diatermiplattan

Raka den sidan av
bröstit där den
föregående dosan
sitter

Dosbyte

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Thorax och kardiologi

Innehållsansvar: Alice David, (lauda3), Överläkare

Granskad av: Amar Taha, (ammta1), Överläkare

Godkänd av: Kristofer Skoglund, (krisk3), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9777-819499373-172

Version: 21.0

Giltig från: 2025-12-10

Giltig till: 2027-02-21